

Analýza výkonnosti srovnatelných správních obvodů obcí s rozšířenou působností v jednotlivých oblastech s využitím benchmarkingu

ORP Rožnov pod Radhoštěm

Zpracovatel:
Odborný tým Projektu

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu
Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

*Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních
obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)*

Úvod

Benchmarking představuje jednu z klíčových aktivit projektu Podpory meziobecní spolupráce. Výsledky benchmarkingu přináší důležitá východiska pro tvorbu strategií území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (dále jen SO ORP) a měly by být zohledněny v debatách o dalším rozvoji území ve vztahu k vybraným veřejným službám v oblastech školství, odpadového hospodářství a sociálních služeb.

Využití benchmarkingu je **spojené s analýzou dat** reprezentujících posuzované SO ORP. Shromážděná data pro vybrané indikátory nenesou bez provedení analýzy žádnou informační hodnotu.

Základem analýzy je uspořádání dat do logických celků a do souvislostí s tou oblastí, kterou chceme za pomoci benchmarkingu řešit. Dalším předpokladem analýzy je porovnávat porovnatelná data (např. srovnatelné SO ORP). Cílem vyhodnocování dat je pak **určení rozdílů (mezer) mezi vlastní výkonností a výkonností ostatních SO ORP**. Způsob vyhodnocení těchto rozdílů je již v rukou posuzovatele (analytika) - hodnoty dat za naše a další srovnatelná SO ORP lze např. uspořádat do tabulky, znázornit prostřednictvím grafu, nebo v neposlední řadě využít statistického zpracování dat). Tedy podstatou je určení:

- jaké hodnoty dosáhla v daném indikátoru nejlepší organizace,
- jaké hodnoty dosáhla v daném indikátoru naše organizace,
- jaký je rozdíl mezi těmito hodnotami ukazatelů.

Vedle toho lze data porovnávat s průměrnou hodnotou daného ukazatele v kraji nebo několika srovnatelných SO ORP. Průměrná hodnota bývá nejčastěji vyjádřena aritmetickým průměrem nebo tzv. mediánem (prostřední hodnota uspořádané číselné řady).

1. Základní charakteristika správního obvodu a metodika analýzy

SO ORP Rožnov pod Radhoštěm se nachází v severovýchodní části Zlínského kraje. Tvoří tak 1 z 13ti správních obvodů (dále jen SO) tohoto kraje a celkově disponuje nejmenším počtem obcí. Stručná charakteristika SO ORP Rožnov pod Radhoštěm je dána následujícími údaji:

- do SO spadá celkem 9 obcí (nejnižší počet v rámci kraje);
- v dotčeném území žije celkem 35.366 obyvatel (7. nejvyšší údaj za kraj), z toho 16.750 obyvatel žije v jádrovém městě;
- zaujímá rozlohu 239 km² (7. nejvyšší v kraji).

Tabulka 1: Komparace SO ORP v Zlínském kraji

Území	Počet obcí	Počet obyvatel SO ORP	Počet obyvatel jádrové obce	Rozloha ORP v km ²
Rožnov pod Radhoštěm	9	35366	16750	239
Uherské Hradiště	48	90411	25343	518
Otrokovice	10	34721	18327	112
Bystřice pod Hostýnem	14	15716	8398	164
Luhačovice	15	18996	5143	178
Vizovice	16	16802	4691	146
Valašské Meziříčí	18	41843	22926	230
Holešov	19	21499	11772	133
Valašské Klobouky	20	23600	5041	259
Uherský Brod	30	53083	16777	473
Zlín	30	99211	75555	350
Vsetín	32	66665	26817	662
Kroměříž	46	69780	28926	499
Průměr za kraj	24	45207	---	305

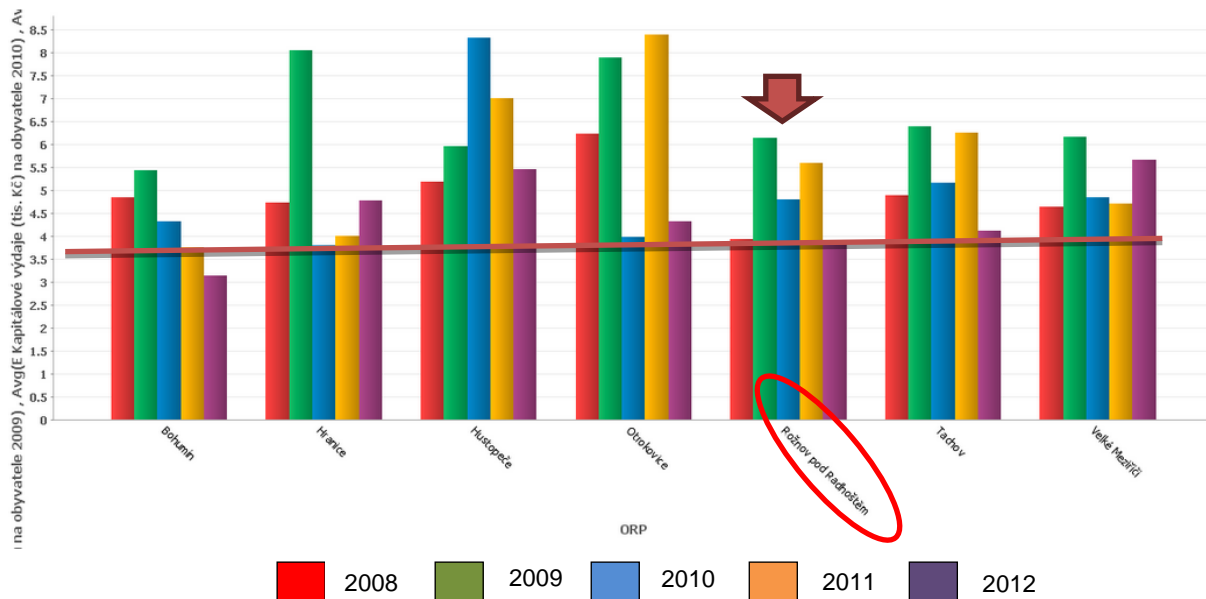
Pro benchmarkingové srovnání a formulování podstatných závěrů jsou důležité zejména hodnoty ukazatelů, které se výrazně odlišují od ostatních porovnávaných subjektů, tj. SO ORP. Proto bylo pro vzájemné srovnání použito více kritérií, aby byly zjištěny a vyzdvíženy významné diference v relevantních oblastech. Benchmarkingové srovnání bylo tedy provedeno v porovnání s podobně velkými SO (měřeno počtem obcí SO a počtem obyvatel):

- SO ORP s počtem obcí ve správním obvodu 9 až 10 obcí (celkem 8 srovnatelných SO ORP: Kuřim, Tanvald, Kopřivnice, Kravaře, Odry, Uničov, Lysá nad Labem, Otrokovice);
- SO ORP s počtem obyvatel 34.000 až 37.000 (celkem 6 srovnatelných SO ORP: Hustopeče, Bohumín, Hranice, Tachov, Velké Meziříčí, Otrokovice).

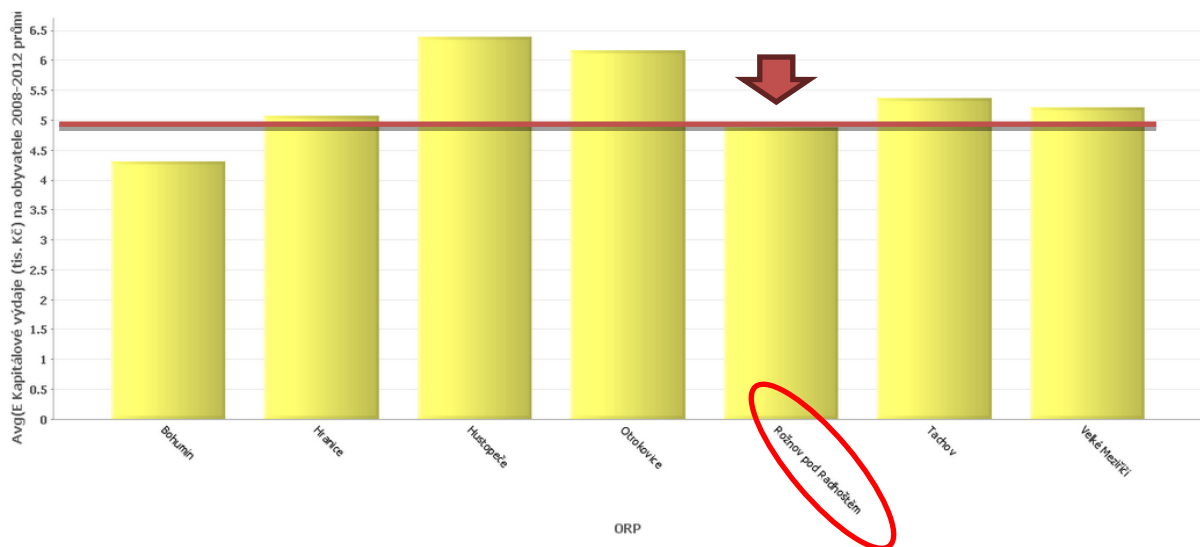
2. Ekonomická výkonnost

V oblasti ekonomické výkonnosti je vhodné zaměřit se na srovnání **kapitálových výdajů** SO ORP Rožnov pod Radhoštěm s dalšími ORP podle kritéria počtu obyvatel. V roce 2008 zaznamenal obvod nejnižší hodnoty kapitálových výdajů v přepočtu na jednoho obyvatele (ca 3,9 tis. Kč). Nicméně celkový průměr ukazatele za sledované období 2008-2012 (4,87 tis. Kč/obyv./rok) vypovídá o srovnatelné úrovni s ostatními obvody. Viz obrázek 1 a 2.

Obrázek 1: Kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel SO ORP 34-37 tis. obyv.) na jednoho obyvatele (v tis. Kč) v letech 2008-2012

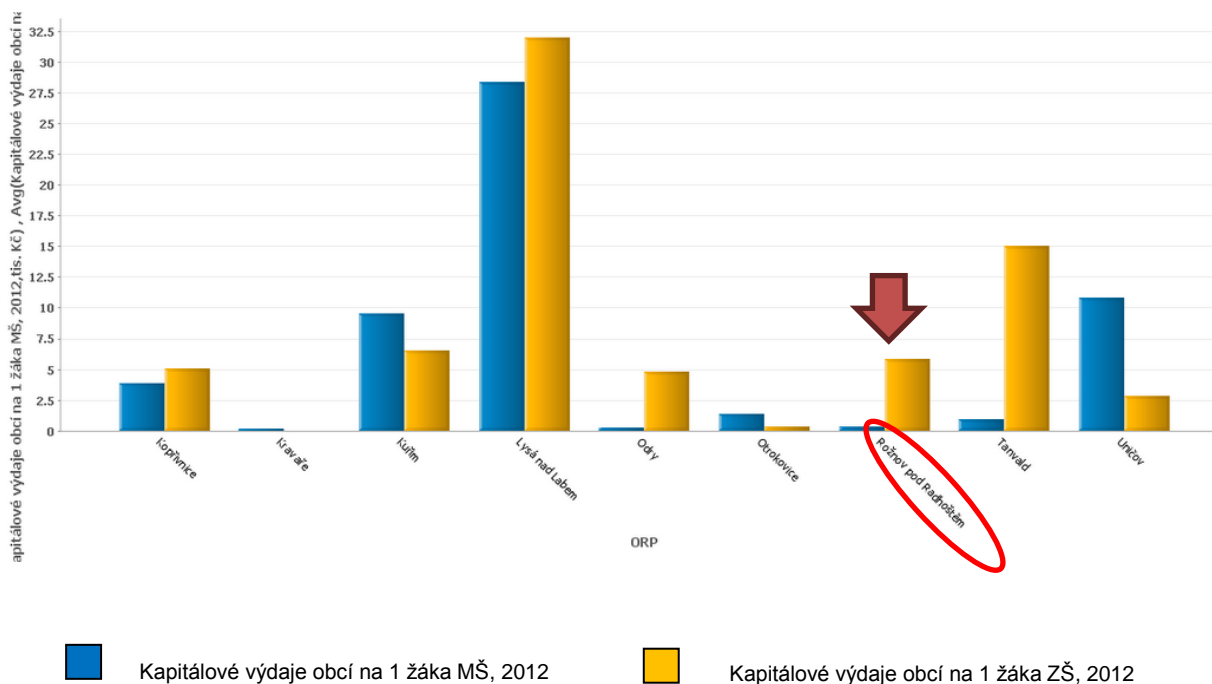
Obrázek 2: Průměrné kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel SO ORP 34-37 tis. obyv.) na jednoho obyvatele (v tis. Kč) v období 2008-2012

3. Předškolní a školní vzdělávání

V oblasti předškolního a školního vzdělávání je zajímavé porovnání SO ORP Rožnov pod Radhoštěm z hlediska **kapitálových výdajů na žáky základních a mateřských škol**. V případě obou parametrů vykazuje obvod ORP Rožnov pod Radhoštěm nižší hodnoty: kapitálové výdaje na žáky ZŠ – 5,85 tis. Kč/žáka a kapitálové výdaje na žáky MŠ – 0,37 tis. Kč/žáka. Situaci znázorňuje obrázek 3.

Obrázek 3: Kapitálové výdaje vybraných SO ORP (kritérium počtu obcí v SO ORP 9-10) na jednoho žáka MŠ a ZŠ (v tis. Kč), v roce 2012

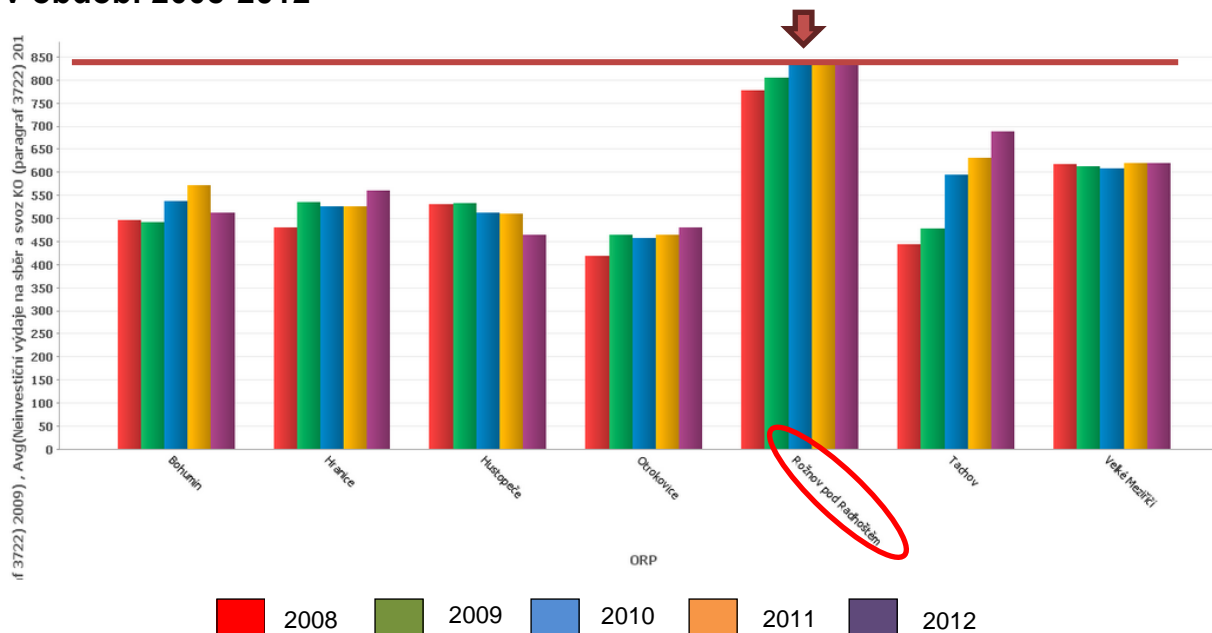

Zajímavé je zjištění, že v porovnání se správními obvody dle počtu obyvatel (resp. se správními obvody kraje) má SO ORP Rožnov pod Radhoštěm nejvyšší hodnoty (resp. 2. nejvyšší hodnoty) kapitálových výdajů na žáky základních škol.

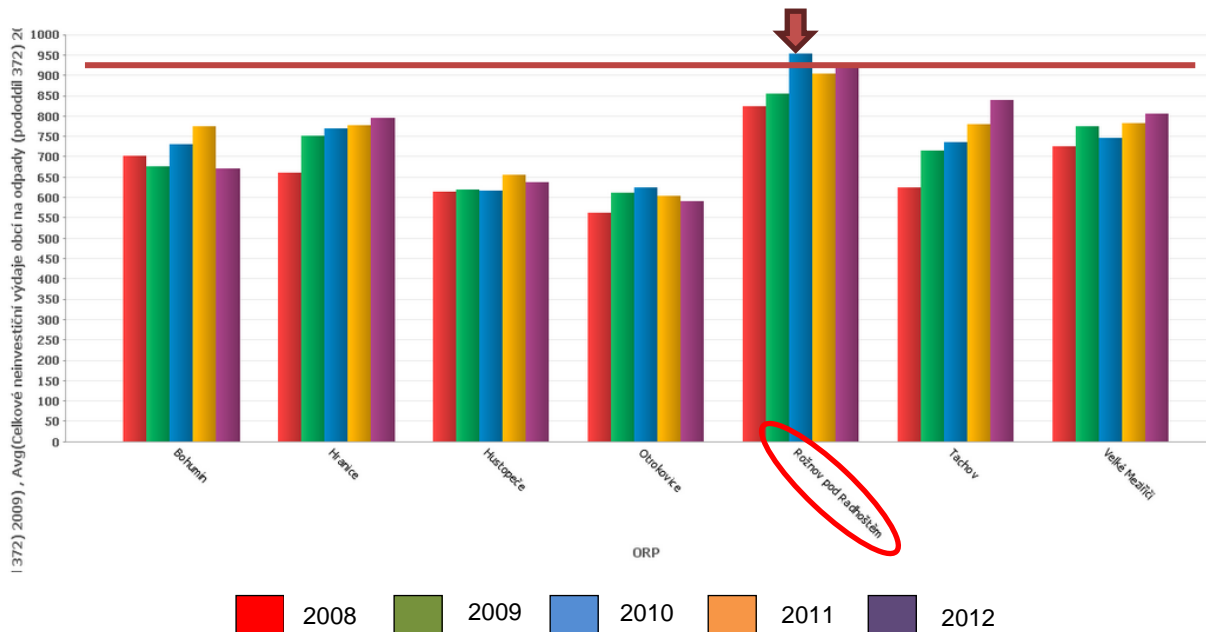
4. Odpadové hospodářství

Z pohledu odpadového hospodářství je zajímavé srovnání **celkových neinvestičních výdajů na sběr a svoz KO**. U tohoto ukazatele má SO ORP Valašské Meziříčí nejvyšší hodnoty ve všech letech sledovaného období 2008-2012, a to v porovnání se správními obvody kraje i s dalšími SO ORP dle kritéria počtu obyvatel (viz obrázek 4). Zajímavé je, že podobná situace nastává i z hlediska celkových neinvestičních výdajů na odpady, kde však rozdíl není tak výrazný. Průměrné hodnoty u obou sledovaných parametrů za sledované období dosahují hodnot nad 800 tis. Kč (neinvestiční výdaje na sběr a svoz KO – 819,- Kč/obyv./rok, celkové neinvestiční výdaje na odpady- 892,- Kč/obyv./rok).

Obrázek 4: Celkové neinvestiční výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel SO ORP 34-37 tis.) na sběr a svoz KO (v Kč/obyv./rok) v období 2008-2012

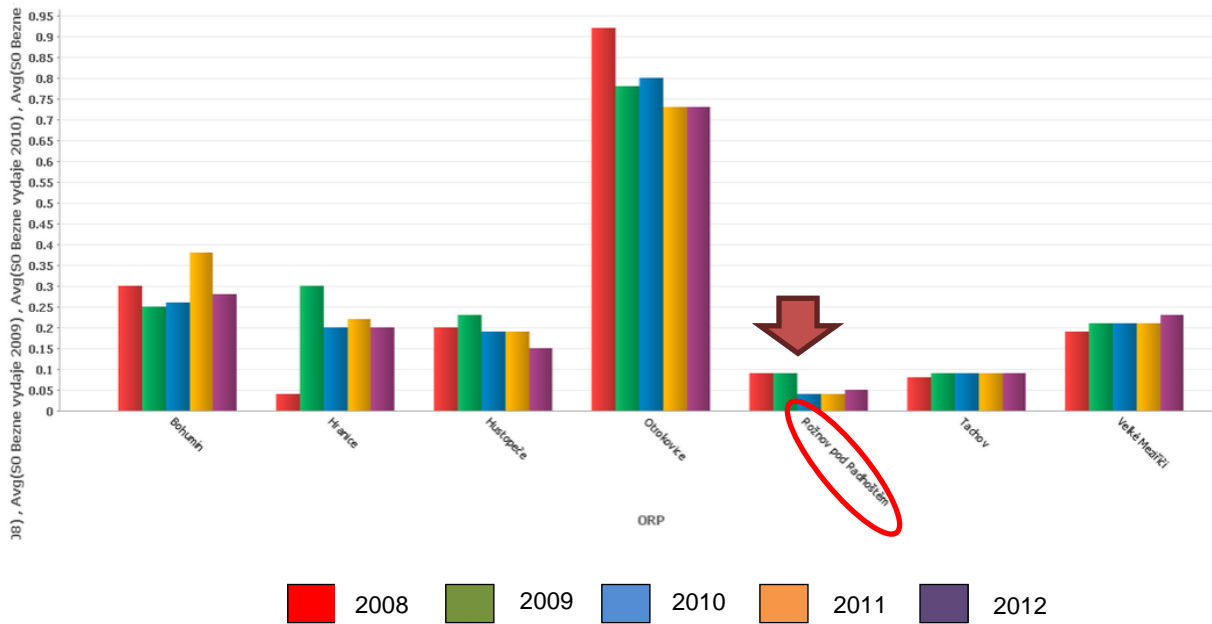
Obrázek 5: Celkové neinvestiční výdaje vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel SO ORP 34-37 tis.) na odpady (v Kč/obyv./rok) v období 2008-2012

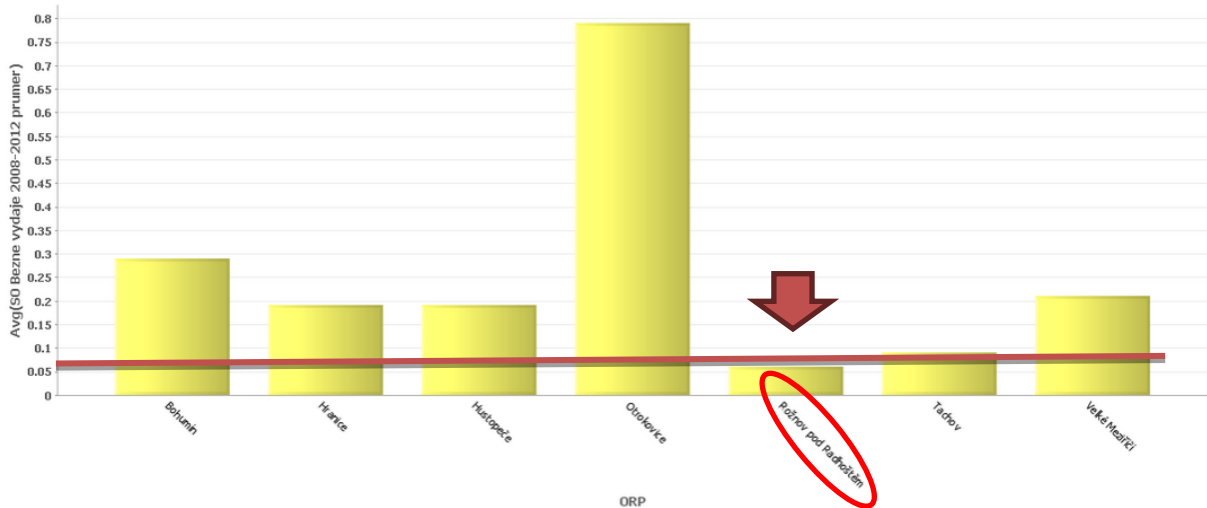
5. Sociální služby

Mezi ukazateli sociálních služeb je zajímavé porovnání **běžných výdajů na obyvatele SO ORP Rožnov pod Radhoštěm s dalším ORP dle kritéria počtu obyvatel správního obvodu**. S výjimkou roku 2008 vykazuje správní obvod nejnižší hodnoty z vybraného vzorku správních obvodů. To dokazuje i celkový průměr za sledované období 2008 – 2012, jehož hodnota je 0,06 tis. Kč/obyv./rok, tj. nejnižší ve sledované skupině. Viz obrázek 6 a 7.

Obrázek 6: Běžné výdaje obcí ve vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel SO ORP 34-37 tis.) na sociální služby (v tis. Kč/obv./rok) v období 2008-2012

Obrázek 7: Průměrné běžné výdaje obcí ve vybraných SO ORP (kritérium: počet obyvatel SO ORP 34-37 tis.) na sociální služby (v tis. Kč/obv./rok) v období 2008-2012

6. Závěrečné shrnutí

SO ORP ROŽNOV POD RADHOŠTĚM	
základní charakteristika	<p>správní obvod ORP Rožnov pod Radhoštěm má v Zlínském kraji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nejnižší počet obcí • 7. největší počet obyvatel • 7. největší rozlohu
ekonomická výkonnost	<ul style="list-style-type: none"> • nízké dosažené hodnoty kapitálových výdajů na 1 obyvatele
předškolní a školní vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> • správní obvod dosahuje nízkých hodnot u kapitálových výdajů na žáky základních a mateřských škol
odpadové hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> • vysoké celkové neinvestiční výdaje na odpady i na sběr a svoz KO
sociální služby	<ul style="list-style-type: none"> • nízké běžné výdaje na sociální služby na obyvatele

Použité zdroje: Ministerstvo financí ČR
Český statistický úřad